

Dosarul nr. Ics-130/2024
1-15061177-01-Ics-19032024

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

26 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte
Judecători

Țurcan Anatolie
Mânăscurtă Igor
Daguța Sergiu

soluționând cererea înaintată de către avocatul Budăi Artur în numele condamnatului Stegărescu Nicolae privind strămutarea judecării cererii de revizuire în cauza penală în privința condamnatului Stegărescu Nicolae XXXXX, condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, de la Curtea de Apel Bălți la o altă instanță egală în grad,

CONSTATĂ:

1. La 12 martie 2024, în adresa Curții de Apel Bălți a parvenit cererea înaintată de către avocatul Budăi Artur în numele condamnatului Stegărescu Nicolae prin care a solicitat strămutarea judecării cererii de revizuire în cauza penală în privința condamnatului Stegărescu Nicolae, condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, de la Curtea de Apel Bălți la o altă instanță egală în grad.

La 19 martie 2024, Curtea de Apel Bălți a remis cererea vizată către Curtea Supremă de Justiție, pentru soluționare, potrivit competenței.

1.1. Întru fundamentarea solicitărilor invocate în cerere, apărarea a menționat următoarele.

Prin sentința Judecătoriei Telenești din 09 iulie 2013, Stegărescu Nicolae a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, Colun Larisa, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2015, apelurile declarate de către procuror și de către avocatul Coșneanu Svetlana în numele succesului părții vătămate, Colun Larisa, au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 august 2015 au fost admise recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura Curții de Apel Bălți, și de către avocatul Chirsanov Eugen în numele succesorului părții vătămate, Colun Larisa, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2015, cu dispunerea rejudecării cauzei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2017 au fost admise apelurile declarate de către procuror și de către avocatul Coșneanu Svetlana în numele succesorului părții vătămate, Colun Larisa, casată total sentința Judecătorei Telenești din 09 iulie 2013, rejudecată cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Stegărescu Nicolae a fost recunoscu vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 10 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis; a fost admisă acțiunea civilă, cu dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate, Colun Larisa, a sumei de 100000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, și a sumei de 3000 lei, pentru asistență juridică.

Prin decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 08 noiembrie 2017, s-a dispus inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 mai 2018 a fost admis recursul în anulare declarat de avocatul Arhiliuc Ion în numele condamnatului Stegărescu Nicolae, casate total decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 noiembrie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2017, cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel, în aceeași instanță, în alt complet de judecată,

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2020 au fost admise apelurile declarate de către procurorul în Procuratura Telenești, Tocarciuc Eugen, și de către avocatul Coșneanu Svetlana în numele succesorului părții vătămate, Colun Lansa, casată total sentința Judecătorei Telenești din 09 iulie 2013, rejudecată cauza, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Stegărescu Nicolae a fost recunoscu vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal (în redacția Legii în vigoare la 23.04.2012) și în baza acestei Legi i s-a stabilit o pedeapsă de 10 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis; a fost admisă acțiunea civilă, cu dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate, Colun Larisa, a sumei de 150000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, și a sumei de 7000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, suportate pentru asistența juridică.

Prin decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 19 august 2021, s-a dispus inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

La data de 9 ianuarie 2023, avocatul Verejan Valeriu în numele condamnatului Stegărescu Nicolae a depus o cerere la Procuratura raionului Telenești, prin care a solicitat deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal privind condamnarea lui Stegărescu Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) din Codul penal, invocând că, ”..... *organul de urmărire penală, cât și instanțele care au*

examinat cauza dată nu au luat măsurile necesare pentru stabilirea adevărului prin audierea martorilor prezentați de către partea apărării în interesele inculpatului, nu au fost apreciate corect concluziile din rapoartele de expertiză numite în cauză....”, solicitând, respectiv, audierea martorilor și efectuarea expertizei judiciare medico-legale suplimentare în privința victimei Colun Ion.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Telenești, Chipăruș Mihail, din 27 martie 2023, a fost respinsă, ca neîntemeiată, cererea avocatului Verejan Valeriu, privind efectuarea expertizei judiciare medico-legale suplimentare în privința victimei Colun Ion, precum și s-a refuzat deschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale nr. 1-20/2013, deoarece nu au fost stabilite temeuri prevăzute de art. 458 Cod de procedură penală.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești, din 22 mai 2023, plângerea înaintată de către avocatul Verejan Valeriu împotriva ordonanței procurorului în Procuratura raionului Telenești, Chipăruș Mihail, din 27 martie 2023 de refuz în deschiderea procedurii de revizuire, a fost respinsă, ca neîntemeiată, cu menținerea ordonanței din 27 martie 2023.

La 26 iulie 2023, avocatul Budăi Artur în numele condamnatului Stegărescu Nicolae a înaintat către Adjunctul Procurorului General Interimar al Republicii Moldova, Demciucin Igor, o cerere prin care a solicitat revizuirea procesului penal în cauza penală în privința condamnatului Stegărescu Nicolae, condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal.

Ulterior, la 07 septembrie 2023 avocatul Mărgineanu Filip în numele condamnatului Stegărescu Nicolae a înaintat către procurorul-șef al Procuraturii Orhei o cerere prin care a solicitat revizuirea suplimentară a procesului penal în cauza penală în privința condamnatului Stegărescu Nicolae, condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Orhei, Ciubotaru Dorina, din 20 septembrie 2023, a fost respinsă, ca inadmisibilă, cererea avocatului Budăi Artur cu privire la revizuirea procesului penal în numele condamnatului Stegărescu Nicolae.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 27 decembrie 2023, a fost admisă cererea înaintată de către avocatul Mărgineanu Filip în numele condamnatului Stegărescu Nicolae, depusă în condițiile art. 313 Cod de procedură penală; declarată nulă ordonanța procurorului în Procuratura raionului Orhei, Ciubotaru Dorina, din 20 septembrie 2023, cu obligarea procurorului de a lichida omisiunile și încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului.

La 04 ianuarie 2024, procurorul -șef interimar al Procuraturii raionului Orhei, Machidon Alexandru, a remis spre examinare, conform competenței, cererea de revizuire înaintată de către avocatul Budăi Artur în numele condamnatului Stegărescu Nicolae în adresa Curții de Apel Bălți.

În circumstanțele expuse supra, avocatul Budăi Artur în numele condamnatului Stegărescu Nicolae a menționat că Curtea de Apel Bălți a examinat prezenta cauză penală de trei ori, pronunțând trei hotărâri judecătorești, dintre care, una de achitare și două de condamnare.

Astfel, a indicat că motivele solicitării de a strămuta judecarea cererii de revizuire a cauzei penale vizate, nu privesc, deci, personal (individual) subiecții procesuali oficiali, ci condițiile în care ei trebuie să-și îndeplinească atribuțiile funcționale, condiții din cauza cărora desfășurarea normală a procesului penal nu poate fi asigurată, care au făcut să se nască suspiciuni cu privire la obiectivitatea și imparțialitatea organului judiciar respectiv.

Or, în cazul suspiciunii colective întemeiate, remediul procesual nu poate fi decât strămutarea cauzei penale la un alt organ judiciar penal de același grad,.

Prin urmare, în corespundere cu prevederile art. 46-49 Cod de procedură penală, consideră că Curtea de Apel Bălți nu poate asigura judecarea cauzei penale, obiectiv, rapid și complet, precum și nu poate asigura o desfășurare normală și obiectivă a procesului penal, deoarece ei deja și-au format o poziție pe cauza dată și care, cu siguranță, afectează dreptul la un proces echitabil al părților, situație ce ar influența celeritatea examinării cauzei penale, circumstanțe care cad sub incidența instituției strămutării.

2. Soluționând cererea de strămutare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform art.46 alin.(1) Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție strămută judecarea unei cauze penale de la instanța competentă la o altă instanță egală în grad în cazul în care prin aceasta se poate obține soluționarea ei obiectivă, rapidă, completă și se asigură desfășurarea normală a procesului.

Potrivit art.46 alin.(2) Cod de procedură penală, strămutarea cauzei poate fi cerută de președintele instanței de judecată sau de una dintre părți. În conformitate cu art.47 alin.(1) Cod de procedură penală, cererea de strămutare, trebuie să fie motivată cu elemente de fapt și de drept, se adresează Curții Supreme de Justiție cu cel puțin 5 zile înainte de începerea cercetării judecătorești. Documentele pe care se bazează cererea se anexează la aceasta dacă sânt deținute de partea care cere strămutarea.

În temeiul dispoziției art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală, cererile de revizuire menționate la art.458 alin.(3) pct.1)–4) sunt de competența instanței de judecată ultima care s-a pronunțat asupra fondului cauzei. În ordinea prevederii legale suscitată, competența a examina cererea de revizuire înaintată de către avocatul Budăi Artur în numele condamnatului Stegărescu Nicolae este Curtea de Apel Bălți.

În acest punct de analiză, completul de judecată reiterează că cererea înaintată de către avocatul Budăi Artur în numele condamnatului Stegărescu Nicolae privind strămutarea judecării cererii de revizuire a cauzei penale în privința condamnatului Stegărescu Nicolae, condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, nu conține argumentarea raportată la circumstanțele de fapt ale cauzei în privința afirmațiilor indicate în cerere referitor la ” *Curtea de Apel Bălți a examinat prezenta cauză penală de trei ori, pronunțând trei hotărâri judecătorești, dintre care, una de achitare și două de condamnare*”, și din care considerente

concrete ”*Curtea de Apel Bălți nu poate asigura judecarea cauzei penale, obiectiv, rapid și complet, precum și nu poate asigura o desfășurare normală și obiectivă a procesului penal, deoarece ei deja și-au format o poziție pe cauza dată și care, cu siguranță, afectează dreptul la un proces echitabil al părților, situație ce ar influența celeritatea examinării cauzei penale, circumstanțe care cad sub incidența instituției strămutării*”.

Așadar, analizând cererea de strămutare și motivele acesteia în raport cu materialele cauzei și prevederile menționate supra, completul de judecată constată că, aceasta nu conține motive, care, potrivit Legii, ar constitui temei de strămutare, or, cele indicate în cerere nu sunt dezvăluite, în fapt, în raport cu circumstanțele concrete din prezenta cauza, și prin urmare, cerere de strămutare nu este motivată justificativ, în sensul art.47 alin.(1) Cod de procedură penală, și astfel, nu cade sub incidența instituției strămutării judecării cauzei prevăzute de art.46 alin.(1) Cod de procedură penală.

În continuarea expunerilor sale, completul de judecată reiterează că potrivit prevederilor legale nominalizate mai sus, Curtea Supremă de Justiție strămută judecarea unei cauze de la instanța competentă la o altă instanță egală în grad în cazul în care prin aceasta se poate obține soluționarea ei rapidă și se asigură desfășurarea normală a procesului.

În jurisprudența sa, Curtea de la Strasbourg a statuat că accesul liber la justiție implică prin natura sa o reglementare din partea statului și poate fi supus unor limitări, atâta timp cât nu este atinsă substanța dreptului (*a se vedea hotărârea Lungoci versus România*).

În desfășurarea procesului penal, strămutarea cauzei constituie un mecanism care poate fi invocat în mod excepțional, pentru situații și circumstanțe neprevăzute la momentul demarării procesului penal, fiind un remediu procesual eficient atunci când regulile generale de competență ridică îndoieli privind imparțialitatea.

Mai mult, strămutarea cauzei reprezintă un incident procedural referitor la instanța sesizată cu judecarea pricinii, care are drept scop înlăturarea suspiciunilor ce ar putea să apară cu privire la independența sau imparțialitatea acesteia, iar prin instituirea termenului pentru depunerea cererii de strămutare a cauzei se asigură condițiile unui proces echitabil, deoarece părțile într-un termen rezonabil au posibilitatea să-i comunice Curții Supreme de Justiție informații și dovezi cu privire la împrejurările procesului și să-și prezinte poziția față de admisibilitatea și caracterul fondat al cererii de strămutare a cauzei.

Subsidiar, se reamintește că, la înfăptuirea justiției în cauzele penale, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii, fără careva imixtiune, fiind obligați să se opună oricărei încercări de a exercita presiune asupra sa (*a se vedea art. 26 Cod de procedură penală*).

În consecință, completul de judecată consideră cererea înaintată de către avocatul Budăi Artur în numele condamnatului Stegărescu Nicolae privind strămutarea judecării cererii de revizuire în cauza penală în privința condamnatului Stegărescu Nicolae, condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, de la Curtea de Apel Bălți la o altă instanță egală în grad, este

neîntemeiată, deoarece nu conține motive care ar justifica strămutarea cauzei penale la o altă instanță egală în grad.

3. În conformitate cu art. 46-49 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE :

Respingerea cererii înaintate de către avocatul Budăi Artur în numele condamnatului Stegărescu Nicolae privind strămutarea judecării cererii de revizuire în cauza penală în privința condamnatului Stegărescu Nicolae XXXXX, condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, de la Curtea de Apel Bălți la o altă instanță egală în grad.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Mânăscuță Igor

Daguța Sergiu